

ST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
LATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 51.
Sibenik, 19. prosinca 1937.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Socijalnost Crkve

Nаш vijek koliko je socijalan, ko je i nesocijalan. Socijalan jer se mnogo piše i govori o socialnim pitanjima, a i radi se na socialnom polju, da se što više uži društvena bijeda. — Ali isto tako, još i više, nesocijalan, bez vde, ljubavi i milosrđa! Ta neijalnost se otkriva u onom mno- u besposlenih radnika, beskuća i prosjaka, s kojima se, kao ca sa zvrkovima, poigravaju šdriljivi kapitalisti.

Zašto je današnji socijalni pot, koji obećava zlatna brda i ječne doline, tako protuvjerski rotucrkvno nasrtljiv? — Nema nje, da je tu prst i onoga »čoka neprijatelja« koji često znaposijati kukolj među pšenicu. nije sve ni od njega! Krivo je eznanje, zbog kojega se Crkva eđuje da štiti interese onih ne- liko tisuća viših, koji žare i pa- po čitavom svijetu, pa onda da na samo diše kapitalističkim du- m.

Tako se zloba i neznanje udru- e i stvorise u mnogim dušama u o Crkvi kao neprijateljici onizhenih i potlačenih.

Krist je glava, vrhovna glava, kve. I zar baš Božić, taj veliki gdan njegovog rođenja u siro- štvu betlehemskih jaslica, koji n se, eto, približava, ne govori no i rječito o dubokom social- nom duhu kršćanstva i o ljubavi ma onima najmanjima i zadnji- ?

Reći ćete: Jest, Krist je bio, ijalan, bio je odlučno na strani omaha. Ali Crkva?

Ko tako misli i govori, ne zna je zapravo Crkva. Ne zna, da Crkva otajstveno Kristovo tije- da je ona isti Krist! — Pa zar Crkva, taj živi Krist na zemlji, gla drukčije osjećati, misliti i lovati nego što je osjećao, mi- o i djelovao Krist?!

Nemojmo se osvrutati na poje- ne vjernike, a niti na pojedine svećene službenike Crkve, već radjmo Crkvu u cijelosti i kroz vijekove. Takva Crkva, Cr- ga, gledana u cjelini, od početka danas, zadivljuje svakoga svo- čudesnim socialnim radom, i je više puta obnovio lice ze- je.

Kakav je bio samo život u nskom carstvu, kad je ono nagi- alo svome zapadul — Tada su

Iza smrti nadbiskupa dra Antuna Bauera

Vijest o smrti hrvatskoga metro- polite i zagrebačkoga nadbiskupa pre- uzv. g. dra Antuna Bauera proširila se munjevitom brzinom čitavim Zagrebom. Bez ikakva poziva i nagovora sami građani počeli su već u utorak navečer vješati u znak žalosti za velikim pokojnikom crne zastave na kućama, najprije u središtu grada, pa onda u Ilici i drugim ulicama sve do skrajnje periferije. Zvona sa tornjeva svih grad- skih crkava plakala su i jecala za svojim Natpastirom. U nadbiskupski dvor u- lazili su bez prestanka odlični štovaoci pokojnika, da izraze svoje saučesće.

No buduć nadbiskup dr Bauer kao predsjednik biskupskih konferen- cija bio najistaknuta i a ličnost u Hrvat- skoj, njegova smrt je najbolnije odje- knula ne samo među katolicima a greba- čke nadbiskupije, već među svim hrvat- skim katolicima. Stoga po svim hrvat- skim kr ijevima tužno zvone zvona, vje- a se crnina, priređuju svećane zadušnice i komemoracije, šalju brojne brzoglavne, telefonske i pismene sažalnice.

U srijedu 8. t. mj. tijelo je nje- govo balzamovano i postavljeno na o- dar u prizemlju nadbisk. dvora u ka- peli. Tu je bilo izloženo sve do po- nedjeljka 13. t. mj. ujutro. Mimohod naroda kraj odra svoga velikog nat- pastira bio je sve ove dane od rano- ga jutra do kasne večeri upravo van- redan. Čitavo to vrijeme počasnu stra- žu kod odra vršili su Križari i Jela- čičevci.

Sažalnica sv. Oca Pape

Nj. U. kardinal državni tajnik Paccelli upravio je preuzv. dru Stepin- cu ovu sažalnicu: „Vrhovni svećenik auboko dirnut smrću neprežaljenoga naabiskupa Bauera, koji je preahjaio sjajnim vrlinama i zaslugama, za nje- govu ašu upućuje Bogu tople moli-

ve, Tebi pak i čitavoj naabiskupiji izrazuje osjećaje saučesća, želi Ti ne- beske utjehe i pošeljuje Ti blagoslov”.

Saučesće dra Vlatka Mačeka

U četvrtak 9. t. mj. došao je u ka- peticu nadbiskupskoga dvora predsjed- nik dr Vl. Maček s više hrv. nar. zas- tupnika. Stao je odmah podno odra i pomolio se, a zatim blagoslovljenom vodom poškopio odar s mrtvim tije- lom. To isto su učinili i ostali hrvatski zastupnici.

Nato je pošao u dvor u odaje nadbiskupa preuzv. dra Stepinca, ko- ji ga je dočekao u dvorani za prima- nje. Nakon pozdrava s nadbiskupom dr Maček rekao je ovo: „Gospođine naabiskupe! Hrvatsko naročno zastup- stvo izrazuje najčublju sućut naa- gubitkom našega dobrog nadpastira i hrvatskoga metropolite. Takva je bila Božja volja, kojoj se nitko ne može oprjeti. Ali se naađamo, da ćete Vi poći stopama velikoga pokojnika.”

Na to je nadbiskup preuzv. dr Stepinac odgovorio: „Gospođine pred- sjeaniče! Najljepša Vam hvala za iz- raženo saučesće u velikoj tuzi, koja nas je snašla. Buđite uvjereni, da se ja ne ću miješati u političke poslove na- rođa i ne ću nikađa biti zapreka Vama i svom narođu. Mogu Vam reći, da mi je naabiskup, kad sam ga 14 dana prije njegove smrti posjetio, kazao: „Daj, dragi Bože, da doživim još to, da narođ dođe do mira i zadovolj- stva!” Naabiskup je u svojim moli- tvama uvijek spominjao Vas i osobito se za Vas molio. Ja ću se truditi, da Njegovo djelo nastavim, koliko mi bu- de moguće po mojim slabim silama. To je sve.”

Tada se dr Maček oprostio s nad- biskupom drom Stepincem te u pratnji hrv. nar. zastupnika napustio nadbisk. dvor.

Saučesće Križara i Križarica

U petak 10. t. mj. posjetilo je i- zaslanstvo predsjedništva VKB., pred- vodeno po preč. dru M. Beluhanu, pre- uzv. g. nadbiskupa dra A. Stepinca te mu izrazilo duboko saučesće nad- smrću velikog dobrotvora i zaštitnika Križara pk. nadbiskupa dra Bauera. Ujedno je preč. dr Beluhan novom nadbiskupu izrazio odanost križarske omladine.

To isto je učinilo i izaslanstvo predsjedništva VKS.

Preuzvišeni je rado uzeo do zna- nja ove izjave i podijelio predsjedni- štvu VKB i VKS te svima Križarima i Križaricama svoj natpastirski blago- slov.

Brojne sažalnice sa svih strana

Iz raznih krajeva stiglo je mno- štvo brzoglavnih i pismenih sažalnica, u kojima svi ističu vrline i zasluge nezaboravnog pokojnika. Među toli- kim drugima brzoglavnu sažalnicu pos- lali su: Njez. Vel. Kraljica Marija, Njeg. Vis. Knez-Namjesnik Pavle, Nj. U. kardinal Pellegrinetti, primas Polj- ske kardinal Hlond, namjesnik dr Pe- rović, svi naši nadbiskupi i biskupi, skoro svi ministri, te sva naša kato- lička i hrvatska kulturna, prosvjetna i privredna društva i ustanove te brojni odličnici i najistaknutiji hrvatski pr- vaci.

Nije ostavio oporuke

Pok nadbiskup dr Bauer nije ost- avio iza sebe nikakve oporuke, jer je još za života raspoložio sa svom svo- jom imovinom u korist zagrebačke nad- biskupije i njezinih prosvjetnih insti- tucija: nadbiskupske gimnazije, bogo- slovnoga sjemeništa i drugih. I tu je pokojnik pokazao svoju veliku dušu. Čime je mogao slobodno raspolagati,

živjeli ljudi koji se ne smatrahu ljudima, već samo živim stvari- ma, s kojima se moglo slobodno raspolagati kao sa starim, nepo- trebnim željezom. Tada je Cice- ro, prestavnik onih viših, pisao: »Svi rukotvorci bave se poslom dostojnim prezi- ra jer radionica ne može imati ništa časno».

Kakav je, u takvom vremenu, morao nastati preokret, kad je mlado kršćanstvo, kad je Kristova Crkva počela propovijedati jedna- kost i bratstvo svih ljudi! Kad je roba ne samo priznala čovjekom, nego ga izjednačila, po čovječjem dostojanstvu, s uglednim patrici- jima i senatorima, pa i sa samim svemoćnim rimskim carem!

Crkva je, uz to, kao niko pri-

je ni poslije, posvetila rad čovječ- jih ruku. Jer, eto, ni Krist se nije stidio kad su ga nazivali »sinom te- sarovim».

Da Crkva nije ništa drugo u- činila na socialnom polju, nego da je unijela, u milijune duša, samo te dvije ideje: ideju o veličini sva- koga čovjeka i dostojanstvu ruč- noga rada, morali bismo je smatra- ti najvećom reformatorkom dru- štvénoga života.

Ali ko bi nabrojio sva social- na djela, ustanove i organizacije koje je, uz ogromne žrtve, pokre- nula i uspješno vodila katolička Crkva! — O tome su napisana, i još uvijek se pišu, zapažena knji- ževna djela.

Dokaz socialnoga duha i o- sjećaja, koji je uvijek bio živ u

Crkvi, jesu i znamenite enciklike zadnjih Papâ, kojima se dive mno- gi inovjerci, pa i sami komunisti, iako to ne iznose na javu.

Tako, ko neće da svojevoljno bude i ostane slijep, može se uvijek uvjeriti da je Crkva bila, bez pre- kida i odmora, najveća dobročini- teljica čovječanstva, pa i onoga ne- kršćanskog, i da još neprestano u njoj ključaju izvori i snage soci- jalnoga rada, pravde i ljubavi.

»Crkva, kao i njezin Božanski Utemeljitelj, čineći svima dobro — prolazi stoljećima». — To je ri- ječ Pija XI u poznatoj enciklici o bezbožnom komunizmu; riječ koja naš vjernike mora ohrabriti, a ne- prijateljima kršćanstva, nezalica- ma i zlobničima zatvara usta i tje- ra ih u mišje rupe. Ig.

ostavio je sv. Crkvi i njezinim ciljevima. To je njegov posljednji čin ljubavi i odanosti prema hrvatskoj i katoličkoj stvari. Njegov posljednji dinar bit će upotrijebljen u svete svrhe.

Veličanstveni sprovod

U ponedjeljak 13. t. m. priredjen mu je uistinu veličajan sprovod. Svi staleži, sva zvanja, predstavnici bezbrojnih vjerskih, kulturnih, socijalnih, profesionalnih društava, zastupnici svih časti i vlasti, predstavnici svjetovnog i redovnog svećenstva, nadbiskupi i biskupi, predstavnici najviših znanstvenih ustanova hrvatskoga naroda, t. j. Akademije i Sveučilišta, predstavnici čak i onih društava, koja inače ne osjećaju s katoličkom Crkvom, svi su dohrlili, da svojim sudjelovanjem na sprovodu odaju zadnju počast mrtvom Metropolitu. Gusti redovi, gusti špalir, more zastava, rijeke ljudstva iz svih krajeva naše lijepje domovine pratilo je pobožnim molitvama na usnama, s iskrenim suzama na očima njegovo mrtvo tijelo na posljednjem triumfalnom putu po ulicama u crno odjevenoga bijelog Zagreba, glavnoga grada hrvatskoga naroda. Silne mase svijeta upravo su klobirale ulice, kojima je prolazio sprovod. Što u sprovodu što u špalirima, može se mirne duše bez pretjeravanja reći, preko 150 hiljada ljudi otpratilo je na vječni počinak mrtve ostanke preuzv. dra Bauera.

Točno u 9 sati Križari su iznijeli lijes pred nadbiskupski dvor, gdje je obavljeno prvo odrješenje, kod koga su pjevali bogoslovi, a nakon toga je pjevačko društvo „Kolo“ otpjevalo Zajčevu nadgrobnicu.

Potom je krenuo dugački sprovod. U ulicama, kojima je prolazio sprovod, bila su upaljena javna svjetla, a preko svjetiljaka bio je prevučena crna veo. Sprovod se zaustavio pred Akademijom, gdje je predsjednik Akademije dr A. Bazala održao oprosni govor. Sprovod je tada dalje krenuo prema katedrali. Tu je prvi govorio predsjednik zagrebačke gradske općine dr T. Peičić, pak predsjednik Hrv. knj. društva sv. Jeronima Mons. dr F. Rožić, potom hrv. nar. zastupnik M. Majer i konačno predsjednik varaždinske gradske općine dr Milković.

Nakon tih govora lijes je skinut s kola, pak su ga Križari kroz špalir unijeli u katedralu, gdje je postavljen na visoki katafalk. Novi zagrebački nadbiskup i hrv. metropolit preuzv. dr Al. Stepinac odslužio je tada svečani Requiem, a na koru je pjevao katedralni pjevački zbor. Nakon sv. Mise održao je ispred oltara oprosni govor sarajevski nadbiskup preuzv. g. dr I. Ev. Sarić. Obavili su zatim odrješenja preuzv. gg. dr Sarić, dr Njaradi, dr Bonefačić, dr Rožman i zadnji dr Stepinac.

Nakon odrješenja Križari su digli lijes i ponijeli ga u prezbiterij, gdje je spušten u kriptu. U tom trenutku su zabrujale orgulje na kojima je svi-

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 19. XII.: *Četvrti i posljednja adventska nedjelja.* — Sv. Nemezij, mučenik. Za vladanja cara Decija kršćani su pretrpjeli strašnih i teških progona i muka. Tešku mučeničku smrt podnio je u to vrijeme sv. Nemezij zajedno sa 6 svojih drugova. Svi skupa bili su spaljeni na lomači.

Poneđjeljak, 20. XII.: Sv. Eugenij, mučenik. Počnio je mučeničku smrt zajedno sa sv. Makarijem za vladanja cara Julijana Apostate. Obojica su bili pogubljeni mačem.

Utorak, 21. XII.: Sv. Toma, apostol. Bijaše rodom iz Galileje. Bio je inače ribar. Odmah u početku svoga javnog propovijedanja izabrao je za Isus za svog učenika i apostola. Poslije Isusova uzašašća u nebo propovijedao je sv. vjeru Partima, Medijancima, Perzijcima i Indijcima, dok nije poginuo od uboda kopljem. Njegove smrtno ostanke najprije prenesoše u Egešu, a zatim u Artunu.

Srijeda, 22. XII.: Sv. Zenon, mučenik. Bio je vojnik u vojsci cara Dioklecijana. Kad je car Dioklecijan prikazivao žrtvu poganskoj boginji Cereri, mladi vojnik Zenon u lice se caru grohotno nasmije. Na zapovijed carevu sv. Zenonu su najprije rastukli vilice, išćupali zube, a zatim mu otkljeli glavu.

Četvrtak, 23. XII.: Sv. Viktorija, djevica i mučenica. Bijaše očelna Rimljanka, lijepa i mlada. Bogati roditelji htjedoše, da je uđadu za nekoga rimskog plemića. No svetica oćbi, te svoje djevičanstvo ni za

rao prof. F. Dugan, a pred katedralom je počasna četa ispalila plotun. Naokolo su se zatim nagomilali vijenci, a masa je prišla kripti, da posljednji put pozdravi grob svoga blagopokojnog nadbiskupa.

Time je ova žalobna, ali veličanstvena svečanost bila zaključena.

Toga dana na svim kućama u Zagrebu bile su u znak žalosti crne zastave, škole nijesu imale obuke, za vrijeme sprovoda sva privredna djelatnost bila je obustavljena, a sve trgovine i poslovnice zatvorene. Zagreb je imao neobično svečan, ali i neobično tužan izgled. Bio je to dan iskrene narodne žalosti.

Slava prezasluznom dru Antunu Baueru! Neka mu je trajna harna uspomena među nama!

što na svijetu nije htjela žrtvovati. Radi sv. čistoće kao i radi sv. vjere krvnik probao je mačem djevičansko čisto srce, i tako dovrši svoj zemaljski život.

Petak, 24. XII.: *Badnji dan.* Strogi i veliki post i nemrs. — Sv. Tarsila i Emilijana, djevice.

Subota, 25. XII.: *Božić.* Danas je spomenan onoga najvećeg i najsretnijeg dana u povijesti ljudskoga roda, kada se 42. godine vladanja cara Augusta Oktavijana u Betlehemu gradu Isus Krist, vječni Sin vječnog Oca, začeo po Duhu svetomu, rodio od Bl. Dj. Marije i postao čovjekom za nas i radi našega spasenja.

Četvrti nedjelja Došašća

Čitanje poslanice blaženoga Pavla apostola Korinćanima (I 4, 1—5): — Braćo: Tako neka nas smatra čovjek kao službenika Kristove i djelitelja otajstva Božjih. A od djelitelja se traži, da se ko nade vjeran. Ja pak vrlo malo marim, što me sudite vi ili ljudski sud; a ni sam sebe ne sudim. Ja ničemu nijesam svijestan, ali u tom nijesam opravdan; a koji me sud, Gospodin je. Nemojte dakle prije vremena suditi, dok ne dode Gospodin, koji će rasvijetliti, što je u tami sakriveno i očitovaće namjere srčaca: i tada će svakome pohvala biti od Boga.

† *Slijedi sv. Evanđelje po Luki (3, 1—6).* — Petnaeste godine vladanja Tiberija Cesara, kad je bio Poncije Pilat upravitelj u Juzeji i Herod četverovlasnik u Galileji, a njegov brat Filip četverovlasnik u Itureji i Trahonitidi, a Lisanija četverovlasnik u Abilenu, za poglavica svećeničkih Ane i Kafte: dođe riječ Gospodnja Ivanu, sinu Zaharijumu, u pustinji. I prohoći svu okolicu jordan-sku propovijedajući krštenje pokore na otpuštenje grijeha, kao što je napisano u knjizi govora Izaije proroka: „Glas onoga, koji viče u pustinji: Pripravite put Gospodnji, poravnajte staze Njegove; sve doline neka se ispune i svaka gora i glavica neka se slegne; i što je krivo neka bude ravno i krševiti putovi neka budu glatki. I svako će tijelo vidjeti spasenje Božje.“

Gospodin nam dolazi!

Dosad nam je Crkva navijestila četiri velike, radosne vijesti: 1. „Gospodin dolazi“ (I. nedjelja Došašća); 2. „Dolazi kraljevstvo Božje“ (II. nedjelja Došašća); 3. „Radujte se, Gospodin je blizu“ (III. nedjelja Došašća); 4. „Gospodin nam dolazi kao čovjek“ (Mise u kvatrene dane iza III. nedj. Došašća). Budimo pripralni! Crkva nam ne može što drugo reći.

U subotu ovoga tjedna proslavit ćemo Božić sa svom njegovom čude-

snom obiteljskom poezijom i privlačnošću. Crkva, naša ljubezna Matko, vodi nas do praga vječnih vrata ne-

Od dana, kada su naši praroditelji bili istjerani iz raja zemaljske vrata su mu bila zatvorena i je Kerub s plamenim mačem postavio, da ih čuva. Božanski Spasitelj otvorit će ova vrata i ona će ostati otvorena i za nas također.

Euharistijska žrtva

Božić, za koji se posebno o dana pripravljamo, da ga što svečije proslavimo, karakterizira služba trostruke euharistijske žrtve. Tema misao tih triju sv. Misa je oblik Spasitelja u njegovoj Crkvi.

1. Misa anđela. U noći jave se Veličanstvo Božje, okruženo božskom svjetlošću. Krist je svjetlosna noć je slika vječnosti. Nalazimo svjetlu svetosti okruženi tminama tmine. Bog postaje čovjekom, da čovjek postane sličan Bogu.

2. Misa pastira. Druga se misa služi u zoru. Ovo su misli, kojima prevladavaju: izlazak božićnog sunca i povijesni događaj onoga tra (pastiri idu do betlehemske špilje). Tri riječi karakteriziraju prizor, nam sveta liturgija prikazuje u Misi: Djetešce, jaslice, pastiri.

3. Misa dana. U ovoj Misi tiče se misao Isusa Krista, Gospodina svijeta. Djetešce u jaslicama vladaju svijeta! Krist, Baštinko svijeta, sjedi desno Boga! Njegov žezlo je pravo dno, njegovo Prijestolje vječno, njegovom Kraljevstvu ne će biti svrhe

Poruke Uprave

JAVITE ODMAH! Sve naše poruke ponovno molimo, da nam javite, koliko će primjeraka primiti njih odgovarati u novoj godini 1938 uzmite se, braćo, da se, po mogućem broju posvi! Znaajte, da o tomu baš hoće li „Katolika“ izlaziti i u god. 1938!

PLATITE ODMAH! Ova je greška na izmaku, a još uvijek imamo povjerenika, koji su zaostali i nam podmirili svoj dug za list. Neki nažalost od početka godine nijesu platili pare, drugi opet duguju veće svojoj prošlu godinu 1936., treći čak i za prošlu godinu 1935., iako su redovito primali list! Sve najtoplije molimo, da nam čim prije te ove svoje dugove našom čekovnicom, koju smo im priložili prošli put. U protivnom slučaju bit će prisiljeni, da im imena iznesemo u neka svi znadu, tko je neprijatelj „Katolika“ i želi mu propast.

POŠALJITE ODMAH! Sve naše platnike, koji nam duguju pretplatov, odnosno prošle godine, lijepo molimo, da nam odmah pošalju zaostalu platu. Izvršite tu svoju dužnost čim prije, jer tko brzo daje, dvostruko daje.

VAŽNO NAM JE ZNATI, koji vjerenici žele više primjeraka božićnoga broja „Katolika“ za rasprodat. Neka nam to javne najkasnije do 22. sinca t. g., da možemo odrediti naš Božićni broj ćemo i ove godine tiska

Podlistak

Iz moga „Dnevnika“

Bitolj, 28. XI.

Danas sam prisustvovao jednom predavanju. G. prof. Ivan Kanjuh predavao je u dvorani kina „Balkan“ o temi „Etički red u svetu“. Ova vrlo interesantna tema privukla je mnogo slušalaca, tako da je velika dvorana kina bila prepuna. Ali, nažalost, gosp. prof. pokazao je ovim predavanjem, da je vrlo slab mislilac, nikakav filozof. On je čitavo vrijeme u svom predavanju govorio o fizičkim i etičkim zakonima u svijetu, a da se apsolutno nije upitao: Ko je auktor tih zakona? Govorio je o efektu, a da na uzrok nije ni aludirao. Time je g. prof. dokazao, da on nije nikakav znanstvenik, nikakav filozof, jer je upravo cilj znanstvenika, da istražuje uzroke, a posebno filozof mora da istražuje najviše uzroke. Ako je zakon tu — a g. prof. je govorio o fizičkim i etičkim zakonima — onda mora postojati i Zakonodavac! Apsolutno ne može biti apsurdnije tvrdnje nego ta, da postoji zakon bez zakonodavca. Dakle,

prirodni zakoni — a to su etički i fizički zakoni — imaju svoga Zakonodavca! Filozof ne može mimo te konkluzije. Filozofu je također jasno, da onaj, koji je dao zakon, može ga i ukinuti, suspendirati, mijenjati, praviti iznimke itd. Kad b. g. prof. bio i malo filozofski nastrojen, ne bi nikada ustvrdio, da prirodni zakoni ne mogu imati iznimke. — A kakva je sankcija tih etičkih zakona? G. prof. apsolutno ne će da prekorači empiriju, da zađe u metempirički, metafizički svijet, iako mu se to silom nameće, pa čak koji put i nesvjesno zagazi tamo. „U svijetu se ništa ne gubi, prema tome ni zlo, ni dobro ne će ostati bez posljedica“. Takvi zakoni vladaju u svijetu. Ako čovjek napravi neko zlo djelo, pa ako ga niko ni ne vidi, on će snositi posljedice za to. On ili njegovo potomstvo. Takvi zakoni vladaju u svijetu, da se ništa ne gubi, pa prema tome i njegovo zlo djelo mora imati svoje posljedice. Ko je odredio, da tako bude? Predavač opet toga ne spominje. Zakoni su tu — bez Zakonodavca! — i tako mora biti. To se sve događa slijepo, fatalistički, bez slobodnog i racionalnog Dirigenta — Zakonodavca.

Na koncu kao da i sam predavač uvida, kako je njegova sankcija etičkih zakona labava i neuvjerljiva, pa se utječe Kantovom „kategoričkom imperativu“. Zastupa autonomni moral i time zapravo ruši sav etički red u svijetu. Čovjek je sam sebi zakonodavac. Nikoga nema nad njim. On si sam daje zakone i sam bdiše nad izvršenjem tih zakona. Kamo vodi takva etika, jasno je svakome, ko zna misliti!

Za vrijeme čitavoga predavanja lebdjela mi je pred očima slika, kako se mlado živinče krade u tuđe vrtove, da tamo brsti tuđi kupus, a da se pri tome nikada ne sjeti onoga, koji je taj kupus zasadio!

Bitolj, 30. XI.

Danas je užasno hladno u Bitolju. Snijeg — kakvoga ljudi jedva pamte u ovim krajevima — prekrilo je sve. Mi mu se, u jednu ruku, i veselimo, što se najbolje vidjelo danas poslije podne, kad smo se svi našli na polju i razvili pravi rat grudanjem. Svak je imao prilike, da pokaže svoju ratnu vještinu i spremu. Mene je silno zanimalo, kako su se, bez kakve komande, najedamput, istomisljenici našli svaki na svojoj strani.

Srećom, borilo se mekim, bijelim, ježnim grudama, pa nije bilo žrtvi na jednoj, ni na drugoj strani.

Kolega M. potužio se navečer da mu je slab kaput, pa da mu zato hladno. — „Pa danas, b. inteligencija ide bez kaputa — to na svoje oči vidio u gradu — p. tome je inteligentno ići bez kaputa. Taj je odgovor toliko djelovao kolegu, da još i danas nosi isti kaput pa čak više puta i bez kaputa i sve iz bojazni, da ga ne bi ubio među neinteligente!“

Bitolj, 1. XII.

Danas je praznik i imamo „no“. Čitava okolica prekrita je snijegom, a sunce tako jako sjajno, da se jedva može gledati u snijegu pokriveno tlo. Ovako krasan dan i mio nas je — kolega B., J. i — na odulju šetnju. Htjeli smo naći zači u makedonsko selo, pa smo uputili prema Lahcima. Malo, sitno selo selo drijema na jednoj soravni, nedaleko Bitolja, pod snijegom koprenom. U selu je bilo živo. Na vrlo primitivnim sanjama djeca se sanjkaju i svaki čas nelude u snijegu. Malko smo se

stranica, a cijena će mu isto ostati samo para po primjerku.

VOJU TACNU I POTPUNU ADRE- U, na koju želite, da Vam se šalje list, vite nam odmah, jer s 1938. godinom kako uvesti tiskane adrese.

SVI NA RAD ZA »KATOLIK« ve dane do Nove godine posvetite apolskom radu za naš »Katolik«: proširite ga u svojoj okolini i nadite mu novih četplatnika, osobito vi, članovi Katoličke keje i naših vjerskih društava! Rad u dobru, katoličku štampu — rad je za ožju stvar!

Križarske vijesti

OKRUŽNI VJESNIK. Na sastanku Slg Vodstva V. K. B-a u Zagrebu 8. t. j. prisustvovali su kao okružni izaslanici K. Zorić i br. Z. Malić. — ratstvo u Vodica ma je pohodio izanik (br. Z. Malić) u ponedjeljak 13. t. j. — Pohodit će redom sva Bratstva, k ih molimo, da se za to pripreme. — a bi se članovi osposobili za samostan rad, vođenje društva i osvajanje tere, oaržavat će se preko božićnih blagana tečajevi po svim Bratstvima ili jednom mjestu za više Bratstava. Molimo ga, da nam se hitno javi društva, kada žele i na koji način. I ona iz Krajevno g labora u Preku. — Nemojte samo najeravati, već sve ostvarujte. Zato nam se mah javite. — Za Božić tražite pretatnike i čitaoce „Katoliku“, „Križar- oj Strazi“, „Socijalnom raču“, „Nedjelji“, Kat. Tjeaniku“ i drugim kat. listovima. O- vijestite nas o uspjehu.

PROMJENE U VODSTVU VKB. Re- rentom za Male Križare postao je br. Vjen- slav Pech, a referentom za križarsku a- ntgardu br. Stiperski Dragutin.

„RADNICKI KALENDAR“ je najno- a eacija križarske organizacije. Kaler- je zidni, štampan na 14 listova u če- i boje i s 13 velikih i lijepih slika radničkoga života. Može služiti i kao ras za svaki zid i stol. Cijena je 4 dina- po komadu, s poštarinom 5. Cisti dobi- k u korist bolesnih i nezaposlenih rad- ka Križara. Preporučamo čitaocima da na- ve taj ukusni kalendar i potpomognu ementiu socijalnu akciju Križara radni- . Naručuje se kod Uprave „Socijal- og rada“, Zagreb, Palmotiče- ul. 3 i u Trafici „Karitas“ u beniku.

KRIŽARSKI ALBUM. Drugi dio Kri- škog albuma iziće će, kada bude raspačan sve prvi dio Križarskog albuma. Za taj ugi dio treba već sada spremati slike. edutim potrebno je, da se najprije ras- oda prvi dio, pa se društva i Križari ozoruju, da nabavljaju album. Ako se ruči najmanje 3 komada, stoji album 5 n, inače pojedini komad 10 Din.

Mali oglasnik

PRODAJE SE POKUČSTVA za jednu ou, u crnoj boji, fina izradba, sastojće od 1 pisacćeg stola (158x72 v. 80 cm); ormara za knjižnicu (150x45 v. 150 cm); stolića (62x62 v. 70 cm); 2 lijepe sje- lice i stalaže za cvijeće (v. 97 cm) u dom- stanju. Osobito zgodno za kance- iju i za obitelj! Obratiti se Uredništvu za.

avili kod starijih dječaka i proma- li igru. U selu je vijalo i par zasta- a. Upala nam je u oči zastava cr- nom bojom prema gore, i upitali on nekoga dječaka, čija je ono za- va. On se izmotavao, a na koncu e: „Jevrejska“. U čudu smo se po- dali, ali smo odmah primjetili, da s ovi ljudi vrlo čudno promatraju.

Bili smo jako znojni od puta, pa o zamolili jednoga dečka, da nas vede nekamo, gdje bismo se mogli alko odmoriti. Naime, morali smo čiti samo s dječacima, jer stariji vore samo makedonski, pa se ne umijemo. Dečko je spremno otrčao nama i putem me upita: „Druže, jesli Slovenac?“ Čisto me je frapirao ovaj ziv „druže“ i ja mu odgovorih, nisam Slovenac, već Hrvat. „A što ti, druže?“ — upita ga kolega B. „Ja sam Makedonac“.

Zašli smo u dosta uređenu selja- ku kuću, gdje su nas vrlo lijepo pri- li. Domaćin je bio 13 godina u merici. On zna da govori srpski i njim smo se lijepo razumjeli, a dru- su nas svi u čudu promatrali. Po- dio nas je jabukama i rakijom. Ne- m je doznao odakle smo, odmah je liknuo: „O Maček! — to je zdra-

Novo vrijeme traži nove ljude

Naš stav

Malo nas je dobrih. A savršeno dobar je samo Bog. Mi smo naraštaj kritike. Kritike i prigovora mora biti, i to nije zlo, nego dobro. Ni najmanje nisu vrije- dni da u njima gledamo uzor oni — koji na svaku riječ i mig kimaју gla- vom. Tako čine majmuni koje gle- damo po životinjskim vrstvama. A čov- jek je stvorenje nadareno razumom — da misli i rasuduje.

Samo po sebi je jasno da je mla- demu čovjeku puno lakše kritizirati ne- go starijemu. Mladi nema duge pro- šlosti, i rijetko je koji bio stavljen u borbu gdje je trebalo pokazati snagu značaja i načelnosti. Mladost redovito nema teških pogriješaka, jer, zapra- vo, nije ni imala prilike da se pokaže u svojoj vrijednosti.

Zato mladost, posebice idealna, koja vidi da u svijetu vlada zlo, a mo- ralo bi dobro, sklona je na prigovara- nja i osuđivanja. Svaka stvar ima svoj uzrok. I današnje zlo koje nas mori također ga ima. Zlo je veliko, zato je i velika odgovornost onih koji su zlu kumovali il ga nisu spriječili ili su ga, u najmanju ruku, pripustili, jer nisu isticali dobro onako i onoliko koliko je trebalo.

Gospodin Isus Krist je donio nau- ku koja sobom nosi dobro. Kršćanstvo samo po sebi protivi se zlu, a propo- vijeda dobro. Ono je nauka koja no- si spasenje, ne samo duši, nego i ti- jelu koje udiše ovaj naš zrak. Kršćan- stvo je savršena nauka kojoj nemaš što ni dodati ni oduzeti. I mi znamo da bi zemlja dobila najljepše i naj- milije lice što ga uopće može imati, ka- da bi se okupala na čistim izvorima nauke koju su slušali stanovnici Ga- lileje.

Mladi kršćanski naraštaj produ- bljuje se u ovoj velikoj istini. Ta ve- lika misao kršćanstva koje donosi pre- porod stvara od idealne omladine još idealniju. Toj mladosti je ideal: ze- mlja, ne samo s velikim križem, nego zemlja na kojoj će teći život po nauci križa. Za ljude koji pravo shvaćaju kršćanstvo i život nije glavno da znak križa bude na zidovima školskih, sud- benih, pa i parlamentskih dvorana, ne- go da križ bude u srcu onih koji je kršten. A u tomu se puno griješilo u prošlosti.

Kršćanstvo nije papirnata nauka, nego životna nauka. Samo treba lju- di koji će kršćanstvo primijeniti na život.

LUKA ŠARIĆ - ŠIBENIK

ULICA KRALJA TOMISLAVA

Stalno na skladištu sve vrste engleskog konca i pamučnog prediva. Francuske prede za ručne radove D. M. C. Veliki izbor vune. Đempera, košulja, čarapa, rukavica, ruč- nika, rubaca, kišobrana, šešira, kapa, kufera, tašna, modnih dugmeta, češljeva, sapuna, parfema, pudera, kolonjske vode kao i krema za lice, guća Bengel (Jeger). Ovrtnika (koleta), kravata, gaćica muških i ženskih, kombinezona, sve vrste vrpce (kurdele), svile za vezenje, svile za šivanje. Sve vrste igala, pojasa, vezica za cipele, kao i sve vrste sitničarija. Veliko skladište konca TRIDENT, KARLILE I PIQUE i t. d.

vo pametan čovjek“. Ostali smo kod njega cio sat. Pričao nam je, kako narod živi vrlo loše i vrlo primitivno. Mnogo ih odlazi u Ameriku i odatle pomažu one, koji ostaju kod kuće. A inače vrlo slabo. On si je nešto iz Amerike donio i tako uređio svoj dom.

Prošetali smo se selom i uvjerili se, da narod doista živi bijedno. Za- čudilo nas je, kad smo opazili, da ov- dje kad nešto afirmiraju, onda okre- ću glavom, a kad negiraju, onda ki- maju. Sasvim obratno nego kod nas. Ali uza sve to uvjerali smo se, da ov- dje narod misli isto kao i — kod nas!

Bitolj, 8. XII.

Veliki Marijin blagdan. Bezgrje- šna Djevica, kao najblijeli ljljan lebdl danas pred mojim očima. U okolini, punoj blata i nečistoće, Marija je pre- krasna oaza, u kojoj traže odmora i hlada od putovanja umorne duše. Ona je izvor, na kojemu se krijepe duše o- žednjele u sahari života. Marija je sil- na moć, koja sebi privlači sve duše, pa i one najpokvarenije, one koje u duboko zaglibile u blato, u talog ži- vota. Najnesretniji ljudski stvorovi, najnemirniji i najbjeđnije duše u Ma- rijinom krilu nalaze pokoj i mir sr- ca, nalaze utjehu i radost. Sam je ve-

S krajne ljevice čuju se glasovi: Kršćanstvo je krivo što svijetom dan- as vlada zlo. Tim, sigurno, misle reći: Oni koji su bili predstavnici krš- ćanstva u prošlosti krivi su da kršćan- stvo nije došlo do svoga punog izra- žaja — onako kako bi odgovaralo ono- mu koji je kršćanstvo donio. U prigo- varanju onima koji su predstavljali krš- ćanstvo ide se najčešće u drugu skraj- nost.

Stoji — da kršćanstvo nije do- šlo do punog izražaja u životu čovje- ka, posebice čovjeka koji danas živi. A zašto? Uzroke bismo mogli dugo nabrajati. Ali je opet i velika pretje- ranost i očito nepravedno svu krivnju prebaciti na stare kosti, da se jasno izrazimo — na one koji imaju prva mjesta u Crkvi Kristovoj.

Dobro je to da vjernik svećeniku na pogriješkama zamjera. Kada toga ne bi bilo, znak bi bio, da je nastupi- la smrt i raspadanje. Što vrijedi za mali krug seoskoga župnika, to vri- jedi za svijet i život uopće.

No i tu treba biti čovjek, a to znači pravedan. Uvijek imati na umu da čovjek, pa bio na ne znam kom položaju, ne može iz svoje kože. Ne- možmo biti nepravedni, pa pogriješke kojih je bilo, ima i biće kod svakoga, s vrha i s dna, još povećavati i što je najgore krivo i nepravedno izna- šati.

Odlučan stav — stvarati kršćan- ski život u kršćanskoj sredini, i od to- ga ni za jedan zarez odstupati, uvijek mora biti zvijezda koja osvjetljuje put svakom onomu koji se stavlja u službu dobra. Neka se iznose i po- grješke najviših, ako je potrebno, ali uvijek neka nas vodi razboritost i pra- vednost.

Novo vrijeme traži nove ljude — načelno i u praksi ispravne, ali i u svemu razborite i pravedne. Junior

AMNESTIRANE STAMPARSKKE KRI- VICE. Objavljena je amnestija svih stampar- skih krivica prilikom 1. prosinca.

BLAGOSLOV CRKVE U BORAJI. O- vih dana dovršena je crkva u selu Boraji, nedaleko Šibenika. Crkva će biti posvećena Gospi Ružarici. Svećani blagoslov crkve o- baviće u nedjelju 19. t. mj. preč. kanonik don Niko Markov.

KONFERENCIJAMA SD. VINKA PA- ULSKOG poklonili su: Gđa Marija Cefer- Promina i don Kreše Zorić ml. po Din 10, mjesto brzojavne čestitke zlatnom jubilaru preč. don Niki Plančiću.

Naši dopisi

Murter

PROSLAVA 50. GODISNICE MISE PREC. DON N. PLANČIĆA

Blagdan sv. Nikole, našeg odvjetnika, proslavili smo ove godine još nezapamće- nim slavljem i veseljem. Ovoga dana preč. don N. Plančić, kanonik stolne bazilike u Šibeniku, a ranije naš dugogodišnji revni župnik, na poziv naše „Uljarske Zadruga“ s nama i među nama proslavio je svoj jubi- lej zlatne sv. Mise i svoj imendan.

Iako je cijeli dan duvalo veliko jugo i kišilo, već u rano jutro cijelo selo se užur- balo: sve kuće, sve ulice bile su okićene vi- jencima, slavolucima, cvijećem, sagovima i narodnim barjacima. Zvona već zvone, mu- žari pucaju, djeca trče i kliče: „Eto autom dolazi naš don Niko!“ Od početka sela do župskoga stana vrsta se gusti špalir štovalaca preč. don Nike.

Auto je došao. U njemu je preč. don N. Plančić skupa s preč. don K. Stošićem i don I. Berakom, svojim starim prijateljima. Nastaje urnebesno klicanje sviju: „Zi- vio naš don Niko!“ Auto je vas posut cvijećem. Križari i Križarice postrojenu kl- ču svoj: „Bog živi!“ Don Niko razdragan ovrća na ovacije mahanjem rupca. Od ve- selja hoće da plače, kad vidi, kako njegov i dragi Murterini, svi bez razlike: muško i žensko, mlado i staro, a i oni najmanji, sada hoće da nagrade požrtvovnost i bri- gu, neprospavane noći, dobru i ljubav svoga neutrudivog pastira i oca, brata, pri- jatelja i dobročinitelja. Sveža je uspome- na na njegov mukotrni dušobrižnički rad, i ako je već 25 godina, da je otišao iz naše sredine.

Auto se zaustavlja pred župskim dvo- rom, gdje ga čeka naš vlač. župnik don R. Benamati, iglarar sela, uprava Uljarske Zadruga i predstavnici svih mjesnih vjer- skih, prosvjetnih i naroonih društava. U ime svih nazivlje mu dobrodošlicu mjesni glavar. Zanim ga pozdravlja sadašnji naš župnik vlač. Benamati. Izjavljuje svoju ra- dost, što je izabrao za proslavu svoga zla- tnog pira baš ovu župu, u kojoj je žrtvovao svu svoju mladost, sve svoje najljepše spo- sobnosti uma, volje i srca za Boga, za vje- ru, Crkvu i narod.

Uputila se nato procesija do crkve, u kojoj je išao jubilarac, obučen u misno ruho, praćen od svećenstva i brojnoga naroda.

Preko svećane sv. Mise preč. don K. Stošić drži svećani govor o uzvišenom do- stojanstvu svećenika, spominje i sve dobro, koje je don Niko učinio u ovoj župi kroz 22 godine svoga župnikovanja. Na svakom polju, vjerskom, prosvjetnom, socijalnom, karitativnom i gospodarskom don Niko se založio za dobro svojih župljana. No naj- milije mu je mjesto bilo ispovijedaonica! Govorilo se onda: „Kad don Nike nema kod kuće, sigurno sjedi u ispovijedaonici“. Još pred 25 godina u svojoj župi uveo je čestu i svagaanju sv. Pričest. Već onda radi u duhu Kat. Akcije, oduševljen kao i danas za Boga i svoj narod. U vjerska društva okuplja mladež obojega spola. U eri dvogla- vno orla značajan je i neokaljan, vatren Hrv- vat-rogljub, u ondašnjoj „Hrv. čitaonici“ črži predavanja, jer zna da se prosvjetom dolazi k slobodi i sreći. No zna, da svega toga nema bez blagostanja naroda („jer si- romaštvo ubija čovječanstvo!“). Zato se žu- ri, da gospodarski podigne siromašnoga se- ljaka te g. 1910. osniva „Uljarsku Za- drugu“ i njezin je prvi pretsjednik, pak geslom „Svi za jednoga, a jedan za sve“ okuplja u zadrugu skoro cijelo selo. Ova zadruga u ratu, poslije rata, a i danas u ovoj golemoj gospodarskoj krizi prava je naša blagodat i blagostanje, pak naš don N. Plančić zaslužuje da mu se u zadrugi podigne i spomenploča za velike nepro- cjenjive zasluge na gospodarskom polju. Za- ključujući svoj govor preč. Stošić česti- ta mu u ime svih, koji ga vole i poštuju, zlatni pir te mu želi dijamantni, a u raju vječni pir.

Preko sv. Mise pročitan je i čestitka našeg preuzv. biskupa, koji se i sam pridru- žuje čestitkama sviju prijatelja i štovalaca don Nikinih.

Iza sv. Mise bi svećano ispjevan „Tebe Boga hvalimo“.

U 1 s. popodne „Uljarska Zadruga“ priredila je svećani banket u počast preč. don Nike i njegove pratnje, komu su uz vlač. župnika prisustvovali i stariji člano- vi prve uprave „Uljarske Zadruga“. Za vri- jeme ručka palo je dosta nazdravica. I brzojav je toga čana imao posla (oko 85), a i pošta donijela je rukovet čestitaka. Iz- mijenili su se svi predstavnici sela, mje- sne vlasti i časti. Skoro svi su htjeli stf- snuti ruku našem don Niki, onu ruku, koja ih je posvećivala, blagoslivljala i darivala.

Svi su htjeli čestitati don Niki na ovom sretnom i veselom danu.

Bog ga još dugo poživio! Na mnogajal!

Vodice

ZADUSNICE ZA PK. DRA BAUERA
Na dan pogreba pk. dra Bauera u ponedjeljak 13. t. mj. u 9 s. održane su u župnoj crkvi svečane zadušnice. Prisutni su bili predstavnici uređa, društava i ustanova. U pismenom pozivu preisavnicima rečeno je, da svojim prisustvom ocađu počast jeanomu od prvih hrvatskih sinova.

Preko

PROSLAVA BEZGRJESNOGA ZACECA
U „Zavodu Biskupa Marčelića“ 8. t. mj. priredile su Č. Ss. „Kćeri Milosrđa“ u čast Bezgrješnoj lijepe priredbu s deklamacijom „Bezgrješnoj“, dramskim komadom u 3 čina „Na podnožju mramornoga Križa“ i šaljivim komadom u 1 činu „Paži da se ne diraš u što se ne razumiješ“. U dramskom komadu bilo je nekoliko dirljivih prizora, a smijehu ni konca ni kraja u šaljivom komadu. Deklamaciju je efektno izvela Jelica Sorić uč. IV. r.

Ovoga puta, kao i uvijek do sada, dvorana je bila pretijesna, da primi sve gledaoce. Mnogi su ostali vani, pa se neugodno doimao neprestani žamor. To je najbolji dokaz, da je u Preku krvavo potrebna jedina veća dvorana, jedan katolički dom, koji bi bio žarište cjelokupnoga katoličkog života i napretka u Preku. Publika bi dolazila u još većem broju, jer se ovakvim priredbama rađo odazivlje.

Posiglo bi se još i to, da ne bi neke usijane glave iz Cumblaj-a (?) i „družine“ uvadali u Preku „Nikolijske večeri sa plesom“ u Adventu, kad su po crkvenim zakonima zabranjene sve bučne zabave, a gotovo plesovi.

Objektivni posmatrač

Silba

Duhovne vježbe. Kao prošlih godina tako i ove naš vč. župnik don Ivo Silves trić držao je trodnevne duhovne vježbe našim trećorednicama i nama kongreganicama. Vježbe su počele 29. pr. mj. predvečer, a svršile su 3. t. mj. ujutro. Održao nam je duhovni voda 14 razmatranja. Sve smo obavile općenitu ispovijed i zajednički smo se pričestile. Na koncu duhovnih vježaba toplo smo zahvalile našem dobrom župniku i obećale smo mu, da ćemo njegove očinske opomene dobro upamtiti i udesiti po njima svoje kršćansko življenje. — Prve nedjelje iza duhovnih vježaba naš je župnik najavio kroz sv. Misu i muškarcima, da je i njima pripravan držati duhovne vježbe, ako žele. Vjerujemo, da će se odazvati njegovom pozivu, da i oni očute, kolika je potreba i korist pomoću svetih razmatranja upoznati svoju dušu i tako bolje služiti Bogu vršeti Njegove svete zapovijedi.

Djevojka kongreganistica

Zemunik

Blagdan Sv. Katarine, djevice i mučenice, zaštitnice Zemunika, proslavio se svečano i ove godine. Veliki broj vjernika (ca) pristupilo je sv. sakramentima ispovijedi i pričesti. Svečanu Misu, preko koje su uz pratnju harmonija pjevale časne sestre i puk, otpjevao je preč. don Ante Mandić uz asistenciju o. fra Milana Ujevića i vč. don Ante Torića. Prigodnu pobučnu propovijed održao je p. o. P. Silov, gvarcijan karinskoga samostana. Na način njemu svojstven prikazao je, kako kod značajnoga katolika kršćansko-katolička svijest mora biti izrazita u privatnom i javnom životu. Zorni prikaz žalosnih posljedica vjerskoga nehaja i zabluda izmamilo je suzu na očima mnogih prisutnika.

Sutračan se održala u župskom stanu *dekanatska konferenca*. Svećenstvo je zaključilo iduće korizme održati pučke mislje po svojim župama u nadi, da će, uz milost Božju, iste uroditi obilatom duhovnim uspjehom i probuditi živu i djelovornu vjeru kod naših kotaraca, eda budu vjerni i dostojni nasljednici svojih praotaca, koji su je pred turskom najezdom krvlju svojom branili i odani joj bili.

Kotarac

DAROVANI NASEM LISTU. Mjesto čestitke preč. don Niki Plančiću, prilikom njegovog zlatnog jubileja: Don Toma Perina (Tijesno) Din 10. — Da počaste uspomenu blagopok. nadbiskupa preuzv. dra Antuna Bauera: Sestre Milosrdnice šibenske bolnice Din 20. — Uprava harnjo zahvaljuje.

Do konca siječnja 1938 treba se prijaviti za

XXXIV. Međunarodni Euharistijski Kongres u Budimpešti

(25. - 29. svibnja 1938.)

Kod Biskupskog Ordinarijata u Šibeniku konstituirao se Diecezanski odbor za primanje prijave za učestvovanje na XXXIV. Međunarodnom Euharistijskom Kongresu u Budimpešti, koji će biti 25.-29. svibnja 1938. Predsjednik toga odbora je preč. don Ante Radić.

Svi oni, koji iz naših dviju biskupija žele hodočastiti na ovaj kongres, treba da se najajlje do konca siječnja 1938. prijave Biskupskom Ordinarijatu u Šibeniku.

Biskupski Ordinarijat će njihova imena i adresu prijavitelji zastupstvu „Putnika“, komu je povjerena *šrb za putovanje, hranu i končiste*. Nitko se ne smije izravno prijaviti „Putniku“.

Kongres u Budimpešti isključuje svaku politiku. Budimpešta očekuje i prima na Euharistijski Kongres samo katolike-hodočasnike. Ne će se primati izletnike, koji bi htjeli ovu priliku iskoristiti, da udovolje svojoj radoznalosti, te kojima nije do vjere ni do Presvete Euharistije, nego samo do zabave. Poželjno je, da što više hodočasnika dođe u narodnim nošnjama i sa svojim društvenim zastavama. Dopusštene su i društvene odore, ako nijesu političke.

Hrvatima je dodijeljena kapucinska crkva, a Slovencima crkva u bolnici sv. Elizabete. Obe crkve su u Budimu, veoma blizu jedna drugoj, jer u istoj ulici. Između njih je velika dvorana za zborovanje. Oko tih crkava bit će smješteni na stanovanje Hrvati i Slovenci.

Legitimacije za učestvovanje na Euh. Kongresu naručit će „Putnik“ za sve hodočasnike i dostaviti Biskupskom Ordinarijatu.

Vlak, s kojim će putovati hodočasnici iz naših dviju biskupija, oputovat će iz Zagreba 25. svibnja oko 8 sati ujutro, a oko 4 sata popodne s ići će u Budimpeštu.

Odlazak iz Budimpešte bit će 29. svibnja oko 10 sati naveče, a dolazak u Zagreb 30. svibnja oko 6 sati ujutro. — Cijena vozne karte Zagreb-Budimpešta i natrag bit će 215 dinara, dok je inače redovita cijena, bez povlastice, 576 dinara. Ova snižena cijena vrijedi samo za posebne vlatkove i u pretpostavci, da će biti najmanje 300 osoba za svaki posebnii vlak. — Hodočasnici iz naših dviju biskupija uživat će 50% popusta od svoje polazne stanice do Zagreba, gdje će stupiti u posebni vlak. Tako će hodočasnici iz Šibenika kupiti cijelu kartu od Šibenika do Zagreba, pak će se kasnije s tom istom kartom besplatno vratiti iz Zagreba u Šibenik (nakon povratka iz Budimpešte u Zagreb).

Hodočasnici ne će plaćati ulazni matarski vizum, ali će svaki morati platiti t. zv. manipulacionu taksu, koja iznosi 2.50 Pengo, što po tečaju (Din 9.20 svaki Pengo) iznosi Din 23.

„Putnik“ će preuzeti brigu za prevoz prtljage od stanice do određenih mjesta u Budimpešti uz cijenu, koja će se kasnije javiti.

Veoma su različite cijene za nastambu i prehranu za vrijeme boravka u Budimpešti. Cijene u zajedničkim dvoranama (škole i sl.) kreću se između 4 i 6 Pengo s prehranom za jedan dan i noć, a između 2 i 3 Pengo bez prehrane. Inače između 10 i 32 Pengo, već prema tome, da li je stan i prehrana u dvoranama s namještajem, u privatnim stanovima, prvorazrednim, boljim ili čednijim hotelima.

Neka se svi naši hodočasnici pripreve na Kongres u duhu žive vjere, u duhu pokore i pristupanjem na svete sakramente te neka se svakako prijave Biskupskom Ordinarijatu u Šibeniku najajlje do konca siječnja 1938.!

Život Šibenika

Svečane zadušnice i komemoracija za pok. zagrebačkog nadbiskupa dra Antuna Bauera

Preuzv. biskup dr J. Mileta i Kaptol Stolne Crkve posebnim osmrtnicama pozvali su građanstvo, da u ponedjeljak 13. t. mj., na dan samoga sprovoda, uzme učešća na svečanim zadušnicama, što se priređuju u stolnoj bazilici sv. Jakova povodom smrti preuzv. dra Antuna Bauera, predsjednika biskupskih konferencija Isto tako su Križari i Križarice grada Šibenika posebnim osmrtnicama pozvali svoje članstvo, članstvo ostalih katoličkih društava te hrvatsko građanstvo na svečane zadušnice u katedrali i na večernju komemoraciju u Katoličkom Domu za velikoga pokojnika.

Iz Šibenika je poslano mnogo brzojavnih i pismenih sažalnica. Među drugima su tako izrazili svoje saučesće: preuzv. Biskup, Kaptol Stolne Crkve, naše Uređništvo, Križarsko Okružje, Okružje Križarica, Križari, Križarice i dr. Izvješena je crnina na crkvama, katoličkim i hrvatskim društvima, željezničkoj stanici, Općini, a na dan sprovoda i na privatnim kućama i dućanima. Na sprovodu je lično sudjelovao naš preuzv. biskup i kanonik preč. dr I. Eškinja, koji je zastupao Stolni Kaptol.

U ponedjeljak 13. t. mj. sva zvana naših crkava tužno su zvonila i zvala građane na žalobnu službu Božju u katedrali, koja je počela tačno u 9 sati. Pontifikalne svečane zadušnice odslužio je prepozit Kaptola presvij. Pian. Zadušnicama su prisustvovali brojni članovi katoličkih i hrvatskih društava, hrv. nar. zastupnik g. Dane Škarica s ostalim članovima voasva b. HSS., a od vlasti: sreski načelnik g. S. Urlič, gradski načelnik g. Bačinić, brojni predstavnici morn. i kopn. vojske i još nekih drž. ureda te brojno građanstvo. U svetištu bio je podignut veliki katafalk s biskupskim znakovima. Kod održavanja i pjevanja „Oslobodi me“ sudjelovala je sva publika s najvećim pietetom za velikim pokojnikom.

Uveče u 7 1/2 sati počela je svečana komemoracija u Kat. Domu. Dvorana Doma bila je sva obložena u crni flor, a na podnožju sva u zelenilu ukrašena slika pk. nadbiskupa dra Bauera. Među odličnicima bili su prisutni prepozit Mons. Pian, Mons. Šare, preč. Radić, Berak, Grančov i osalo gradsko svećenstvo, predsjednik Katoličke Akcije prof. Stipčević, kao i križari akademčari, daci i omladinci i križarice, katolički muzevi, predstavnici hrv. pjevačkog društva „Krešimir“ i osalo rodoljubno građanstvo.

Svečani komemorativni govor održao je duhovnik Križarskog Okružja preč. dr A. K. Zorić, koji je biranim riječima vjerno orisao glavne značajke velikoga pokojnika. Nadbiskup je Bauer bio u prvome redu veliki i uzorni svećenik katoličke Crkve, koji je svojim uzornim svećeničkim životom, krijepljen čnevnom predanom molitvom i adoracijom, crpao divovsku snagu za svoj rad kao na daleko uvaženim znanstvenik, odlični akademik, borbeni nar. zastupnik veliki natpastir, neprežaljeni mecena i dobar otac bljednika. Za prepod svoje prostrane nadbiskupije i cijeloga hrvatskog naroda uspješno je priredio dva velika euh. kongresa u Zagrebu g. 1923. i 1930. Dr Bauer je za punih 56 godina svoga javnog rada sretno vodio sudbinu hrv. naroda u Petrovoj ladi i priveo ga k sigurnoj i boljoj vjerskoj i narodnoj budućnosti. Slava dru Baueru!

Zatim je akademčar Križar F. Baričić prikazao život i rad nadbiskupa i metropolitte dra Bauera u pojedinostima. Govori o njegovom prijateljstvu i uskoj saradnji s drom Antunom Radićem, o njegovom zaslužnom djelovanju na zadrudnom polju, o borbi i obrani hrv. narodnih prava za bana Kuena Hedervary-a, o njegovom znanstvenom renomeu kao uvaženoga filozofa i apologete; prikazuje ga kao velikoga mecena Akademije znanosti i umjet-

nosti i Hrv. Sveučilišta; spominje njegov opsežan karitativni rad i organizatki duh za prepod i što bolji duh svoga i ra i dijeceze; snažno podcrtava njegovu važjku kao braniča svih kat. institucija i zaboravnoga pobornika svih političkih i g danih prava svoga naroda. Govornik na posljedku prikazao velikoga pokojnika kao prijatelja i zaštitnika zaslužne Križarske organizacije, koja mu mnogo i mnogo duguje.

Na koncu su svi prisutni kliknuli zaboravnom hrv. metropoliti i nadbiskupu dru Anti Baueru: Slava!

PREUZV. BISKUP u pratnji preč. I. Eškinje prisustvovao je u prošli ponedjeljak veličansvenom sprovodu preuzv. nadbiskupa dra A. Bauera u Zagrebu. Preuzv. Eškinja zastupao je Stolni kaptol sprovodu. Preuzv. biskup povratio se utokom naveče.

PROSLAVA ZLATNOG JUBILEJA PREČ. DON NIKE PLANČIĆA. U uto 7. t. mj., po želji Stolnoga kaptola, preč. don N. Plančić proslavio je svoj zlatni jub u Stolnoj Bazilici sv. Jakova. Presbiter stens pri sv. Misi bio mu je preč. don Bjažić. Na koru je Zbor bogoslova otvao četveroglasnu sv. Misu, a preko przanja u duetu otpjevan je Bosiljev es sacerdos. Na počasnim klupama pristvovali su sv. Misi rodbina, prijatelji znanci preč. svečara. Iza sv. Mise prepozit s cijelim kaptolom čestitao je jubilarcu. Za ovu priliku preč. Plančić mio je brojne i iskrene čestitke. No značajnija je čestitka preuzv. biskupa kojoj mu preuzv. biskup izriče priznanje pohvalu.

MILOSTINJA ZA SJEMENIŠTE svaku nedjelju poslije kvatara po nar preuzv. biskupa u obim našim biskupij sakuplja se milostinja za sjemenište. i u ovu nedjelju 19. t. mj. po svim crkvama sakupljaće se milostinja za našega svećeničkog pomlatka, a iza sv. se izmogli će se 5 Očenaša u istu svrhu. DUHOVNE VJEZBE BOGOSLOVA. Od 12. do 16. t. mj. obavili su duhovne vježbe bogoslovi pod vođstvom preč. Ivo Bjažića.

DIJELJENJE SV. REDOVA. U 17. t. mj. preuzv. biskup udijelio je zuru 19-torici bogoslova. Isti su 18. t. mj. ostijarjat i lektorat; a 21. t. primiče eksorcistat i akolitat. — VI Ivan Kosanović, bogoslov barske nadbiskupije, primio je 18. t. mj. subdikonat, a t. mj. prima dakonat. — Sv. svećenički primiče 19. t. mj. vč. g. Čepin Aleksandar. — Svima redenicima iskreno čestitam.

DEVETNICA BOŽIĆU drži se u tedrali svake večeri u 5 s. SAT KLANJANJA s euharistijski propovijedi bit će u nedjelju 19. t. mj. crkvi sv. Luce od 4-5 sati popodne. PRICEST I SAT KLANJANJA ZARICA. U nedjelju 19. t. mj. u 7 ujutro zajednička je sv. Misa i sv. čest svih Križarica i Malih Križarica popodne od 4-5 sati sat klanjanja crkvi sv. Luce, na što su sve dužne. — Duhovnik.

SVIM ČLANICAMA „ŽIVOGA JETLA“ javljam, da je nakana klanjanja sljedeći tjedan (20.-26. XII.): za osobito okorjele, grješnike se o Božiću ispovijede i pristite i tako proslave Božić svoje. — U nedjelju 19. t. mj. u 6 naveče (nakon adventske propovijedi tedrali) u Kat. Domu bit će naš red mjesetni sastanak, na koji su dužne dočlanice. — Preporučam članicama, da djelju 19. t. mj. u što većem broju pristvuju satu klanjanja u crkvi sv. Luce od 4-5 sati popodne. — Don Ante Radić. SASTANAK „ZORE“. U nedjelju t. mj. sve članice „Zore“ imaće svoj ob mjesetni sastanak u 4 s. popodne u Domu. Sve članice moraju nefaljeno sustvovati.

ZIMA počinje u srijedu 22. t. t. 7 sati i 22 minute ujutro.

PEKO

Cipela par

je za svakoga
najljepši dar!

Svoj k svome!

Svoj k svome!

Odlikovana Tvornica Voštanih Svijeća
VLADIMIRA KULIĆA — NASLJEDNICI
ŠIBENIK